

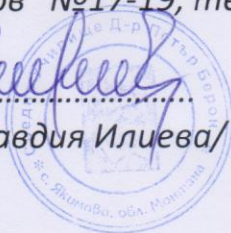

СУ "Д-Р ПЕТЪР БЕРОН" –

С. ЯКИМОВО

ул. "Г. Димитров" №17-19, тел. 09742/22-04, e-mail: ou_jakimovo@abv.bg

Утвърдил:
/Директор – Клавдия Илиева/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

„Превенция на употребата и злоупотребата с
наркотични вещества,
алкохол и тютюн”

Учебна 2024/2025 година

I. Проблемна ситуация и целева група

1. Проблемна ситуация

Нарастването броя на децата, отглеждани и възпитавани в рискова семейна среда; нарастването броя на деца и младежи с експериментална употреба на наркотици или проблемна употреба на алкохол, увеличават риска от поява на дезадаптивно поведение на децата. Това налага равна превантивна работа с децата и техните семейства с цел повишаване на информираността, индивидуалните познания и умения за налагане на здравословен начин на живот; въздействие върху фамилната система за предотвратяване появата на дезадаптивното поведение на децата в училище, на улицата с връстници, в дома, в интернет пространството; в социалното им функциониране като цяло. Работата в сферата на превенции е свързана с въздействието върху нуждите за употреба на алкохол, тютюн или психоактивни вещества.

2. Целева група:

а/ ученици VIII-XII клас

б/ семейства на учениците

3. Активноучастващи в мероприятията:

а/ класни ръководители

б/ лектори – лекари, свещеници и други

II. Основни дейности

1. Провеждане на анкети:

а/ анкетиране /анонимно в началото на учебната година/ на учениците – цели се изясняване на тежестта на проблема с употребата на алкохол, тютюн и наркотични вещества: събиране на информация за проблемното поведение; физическо и психично състояние на учениците; социалното положение; индивидуални и фамилни ресурси за справяне с проблемната ситуация; причини за търсене на помощ.

б/ анкетиране /анонимно в края на учебната година/ на учениците – цели се изясняване на проблемите в развитие във времето.

2. Работа с родителите /значими близки/ - цели се информирание на родителите по време на родителски срещи или в лични разговори за избраните типове превенции, за резултатите от проведените анкети, за набелязаните дейности, за изграждане на ясна ценностна система със строги правила, която дава пример за подражание и се търси „обратна връзка”

а/ подготвяне и предоставяне на информация за типовете превенция и подходите към тях – писмена и устна информация на родителски срещи, училищен сайт

б/ подготвяне и предоставяне на информация за различните ПАВ, въздействието им върху човешкия организъм и действия при констатиране на употребата им – писмена и устна информация на родителски срещи; училищен сайт

в/ подготвяне и предоставяне на информация за употребата на алкохол и тютюн, въздействието им върху човешкия организъм и действия при констатиране на прекомерна употреба – писмена и устна информация на родителски срещи; училищен сайт.

г/ съвети, разговори и подкрепа на родители със зависимости; в криза – разделени родители, процес на развод, упражняване на насилие от страна на родител, с отсъстващ родител поради естеството на работа – работа в чужбина и др., при смърт на родител /значим близък на детето/, при осиновено дете или родител, сам отглеждащ детето.

3. Работа с учениците

а/ основните типове превенция, на които се основава работата през учебната година:

- Универсална – посланията и мероприятията са насочени към всички и целят предотвратяване или отлагане употребата на алкохол, тютюн и ПАВ;
- Селективна – застрашени с отпадане от училище, етнически групи, проблемни

семейства със специфична история, ниска академична успеваемост; местоживеене /квартали с висока употреба на ПАВ или социално неравностойни/

- **По индикация** – търсят се ранни признаци за повишен интерес /спадаща успеваемост, забелязана консумация на алкохол, ПАВ, отчуждаване от близки, приятели, връстници; поведенчески нарушения и др./

б/ подходи и дейности за справяне с проблемите – основен акцент е работата с деца с емоционални и поведенчески проблеми, както и укрепване на семейството при родители от уязвими групи или в риск.

Подбор на подходи за работа в училище:

- **Информирание** – представяне на необходимата информация /брошури, табла, училищен сайт/ за видовете ПАВ; негативното въздействие на алкохола, наркотичните вещества и тютюна върху организма на младия човек; начините за справяне с емоционалните и здравословни проблеми при употребата им
- **Предлагане на алтернативни занимания** за структуриране на свободното време – арт ателие, спортни занимания, фитнес, туризъм и др.
- **Тактика на сплашване /лична застрашеност** – цели се чрез послания с научни факти да отклоним застрашените ученици от употреба или да ги убедим, че не са „недосегаеми“ и при тях могат да настъпят вредните последици/
- **Подобряване на социалните умения** – посредничество пред институции за решаване на разнородни социални проблеми; усъвършенстване на амбициозност; комуникационни умения, справяне със социалния натиск и др.
- **Предотвратяване на девиантно поведение на ранен етап** – агресивно поведение, емоционално реагиране, отчуждение, апатия, срамежливост, конфликти при общуването с връстници; възрастни са присъщи признаци за бъдещи поведенчески проблеми и ранната им превенция и промяната на поведението към по-социално приемливо; превенция на употребата на ПАВ, алкохол, тютюн
- **Контролиране и справяне с емоциите** – целим повишаване на устойчивостта на стрес на връхлитащите емоционални проблеми /подтиснатите чувства на страх, агресия, вина и тревога, настъпили в резултат на фрустрацията в тесния семеен кръг/

Дейности в училище:

- Разнообразни психотерапевтични техники на индивидуално и групово ниво в клас с учениците;
- Активно включване на членовете от фамилната система, с цел подобряване на интеракциите в нея като основен ресурс за самопомощ /родителски срещи, индивидуални срещи/;
- Възстановяване на психологическите „щети“ чрез провокация на творческия потенциал, даване воля на емоционалните потребности, желания в изграждането на партньорства и създаване на приятелства с връстници, които да спомагат разрешаването на ранните или актуални емоционални трудности;
- Чрез креативни и интерактивни подходи, стимулиране изграждане умения при децата, в подкрепа на по-адаптивни форми на поведение и себerealизация, респ. усвояване на нови модели структуриране на поведението
- Подготовка на ученици за прилагане на метода „връстници обучават връстници“

- Подготвяне на анкети за учениците и родителите /двукратно през учебната година/ и анализ на резултатите пред тях;
- Изготвяне и предоставяне на информационни материали по темата;
- Организиране на срещи, беседи, разговори с представители на различни институции и неправителствени организации /социални работници, лекари, свещеници, представители на ДПС и др./;
- Подготовка на класните ръководители за работа по превенции /ПАВ, алкохол, тютюн, девиантно поведение и др./.